

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

Assemblea 2018

Registre del diàleg i de les aportacions del grup 2.

Garantia de rendes

Espai Jove La Fontana
24 de maig, de 11:30-14: 30 hores

Presentació

L'Assemblea 2018 ha esdevingut un espai per aprovar el pla de treball de l'Acord Ciutadà pel 2018-2019 i debatre entorn la coproducció de polítiques socials per la reducció de desigualtats.

Concretament, va ser un espai per exposar i debatre amb les organitzacions de l'Acord Ciutadà sobre temes claus per la reducció de les desigualtats socials identificats a l'Estratègia, com són la gentrificació i les expulsions, la renda bàsica de ciutadania i el salari mínim de ciutat.

Amb aquesta finalitat es van organitzar tres sessions en grup simultànies, en les que es va comptar amb la participació de persones expertes en aquests temes, tant de l'àmbit municipal com de la societat civil, que iniciaran i centraran la reflexió.

La sessió va ser dinamitzada Míriam Feu, responsable d'Anàlisi Social i Incidències de Càritas Diocesana de Barcelona i va comptar amb la participació Lluís Torrens, director de Planificació i innovació de l'Àrea Drets Socials i Daniel Raventós, president de la Xarxa Renda Bàsica i professor de Sociologia a la Facultat d'Economia i Empresa de la UB

Així doncs, la dinàmica de treball va constar d'una primera part amb una conversa entorn les següents 4 preguntes:

- 1) Com **descriuria aquest fenomen**?
- 2) Quines **conseqüències socials** té?
- 3) Quines són les **principals mesures que s'estan duent a terme** al respecte a la ciutat?
- 4) Quines **altres accions** es podrien impulsar?

Una segona part, amb un torn tancat d'intervencions perquè el conjunt de persones assistents poguessin:

- 1) Fer preguntes a les persones expertes.
- 2) Exposar altres mesures que s'estan impulsant a la ciutat en aquest tema (tant per part de l'administració pública com la societat civil).
- 3) Indicar / expressar si a la seva organització els agradaria treballar per promoure la coproducció en aquest àmbit.

En el present document podem trobar totes les aportacions que van ser recollides al grup de treball "Garantia de Rendes".

Com descriuria aquest fenomen?

Les rendes són un conjunt de mesures econòmiques que actualment, tant per part del govern espanyol com pel govern europeu, no són ben vistes.

Hi ha rendes condicionades i rendes no condicionades.

Quines conseqüències socials té?

Les rendes condicionades tenen tres problemes principals: la trampa de la pobresa (si trobes un treball perds l'ajuda, per tant no en busques), els grans costos administratius de fiscalització (com que no és universal cal fiscalitzar) i l'estigmatització dels receptors (al ser condicionat has de demostrar que ets una persona en situació desafavorida).

Per això, es planteja un sistema de rendes que ho superi, una "Renda Bàsica Incondicional (RBI)", que dona resposta a aquests problemes. En canvi, en una renda bàsica incondicional, no hi ha trampa de pobresa perquè no està condicionada a res i, per tant, no hi ha motiu per no treballar, no cal fiscalitzar res perquè no hi ha condicions per rebre-la i no estigmatitza perquè la rep tothom.

La lògica de la RBI és una altra, no és ajudar-te quan has fracassat, la lògica és garantir l'existència material d'entrada, que és la condició a partir de la qual es pot parlar de llibertat personal.

Què s'està fent?

A l'Ajuntament abans hi havia debat entre els i les professionals entre la renda bàsica condicionada o la garantida. Hi ha hagut un canvi de mentalitat, ara està més clar que una RBI és millor perquè és més senzill administrativament i s'acaba amb un percentatge més elevat de la problemàtica, i es percep com a més senzilla i eficaç.

En el cas de les rendes condicionals i no universals és impossible arribar a tothom que ho necessita (per exemple, a Barcelona el 12% de la població no està ben empadronada i ja no pot accedir a aquest tipus d'ajuda), hi ha molta gent que no acudeix a demanar ajuda per vergonya o perquè ignora l'existència de l'ajuda.

El model de garantia de rendes condicionades que s'està desenvolupant no està funcionant, ja que no arriben de forma equitativa a la gent que realment ho necessita.

L'Ajuntament no té competència sobre les rendes garantides és competència de la generalitat o l'Estat, però si té competència sobre els ajuts d'emergència fet que fa que sigui un model de gestió d'aquest tipus d'ajudes més eficaç i eficient, on es compacta alguns dels ajuts que estem donant a les famílies de forma fragmentada.

L'exemple més important que s'està duent a terme és el projecte pilot B-Mincome en el que participen 1000 famílies durant 2 anys dels barris de la ribera del Besòs, en el que

s'avaluarà l'impacte diferenciat que tenen diferents polítiques i diferents prestacions, algunes condicionades i altres no.

Què cal fer?

Per part de l'Ajuntament es planteja crear una renda que es basi en dues dimensions: condicionalitat (tens dret a cobrar la renda si per exemple estàs dins d'un pla de formació o d'inserció laboral, etc.) o sense condicionalitat (dret subjectiu, pel fet que els teus ingressos estan per sota d'un llindar, independentment de la situació personal es rebrà la renda).

També es debat sobre el topall, si fer una renda limitada (si tens un nou ingrés, aquest es restarà de l'ajuda) o no limitada (tot el que ingresses s'afegeix).

Es comenta el projecte de la nova moneda de la ciutat, en la que una part de la renda del suport municipal d'inclusió, un 25% de la quantitat monetària, es donarà amb aquesta nova moneda, amb la idea que la despesa pública que es fa en aquestes famílies repercuteixi sobre els comerços de proximitat dels mateixos barris, i que, per tant, l'efecte multiplicador sigui molt més alt. El que s'intenta és que totes les polítiques no només repercuteixin a les 1000 famílies, sinó també a tot l'entorn del barri.

Es va calcular que a Barcelona haurien de rebre la renda garantida unes 50.000 famílies.

Aportacions

A continuació, es recullen el conjunt d'aportacions que les persones participants al grup 2 van fer a través d'un formulari breu on es preguntava:

- Coneixes altres mesures que s'estiguin impulsant en relació a la Garantia de rendes de la ciutat, tant per part de l'administració pública com la societat civil?
- Quines altre accions es podrien impulsar?

En relació a la primera pregunta sobre quines accions s'estan impulsant, es comenta el següent:

- B-Mincome.
- Fons d'infància: Ajudes d'urgència social per a famílies amb fills i filles de 0 a 16 anys.
- Les mesures de protecció de pensions de jubilació.
- Comptabilitzar pensions per incapacitació laboral absoluta o permanent amb contractes laborals de 15-20h setmanals.
- Xarxa de renda bàsica.

- En altres països, per exemple, en Alemanya els joves extutelats tenen garantida la renda bàsica fins que acaben els estudis.
- La FEDAIA impulsa la PEUC (Prestació Econòmica Universal per la Criança) que reconeix a l'infant com a subjecte de dret.

En relació a la segona pregunta, sobre quines accions es poden impulsar, s'anomena el següent:

- La renda bàsica per a poblacions immigrants des de què arriben a viure a Barcelona, tant en aspectes residencials com de primeres necessitats.
- Les rendes per a persones refugiades.
- Augment de l'habitatge social ja que la major part del problema de pobresa es deu a l'habitatge.
- Garantir el trasllat en transport metropolità a persones sense ingressos o ingressos mínims mes enllà de la infància.
- Impulsar accions per tenir major incidència política.
- Compactar ajuts i reduir els costos de gestió.
- Informar sobre els dret i condicions per la universalització de la renda garantida.
- Projecte de suport entre xarxes.
- S'ha d'eliminar l'exclusió de la garantia de rendes a les persones que estant en acolliment residencial. Aquesta restricció promou la segregació i la discriminació i restringeix els drets de ciutadà i inclusió en la comunitat.
- Suport emocional, per exemple, mitjançant projectes de tutoria per acompanyar els processos personals per sortir de situacions d'exclusió, millorant l'autoestima i l'autoconfiança de les persones.